

Vergadering van de gemeenteraad van 26 juni 2013

Portefeuillehouder : H.A. Litjens

Behandelend ambtenaar : Erwin Zweypfenning

Nummer raadsvoorstel: RAD-000806

Doorkiesnummer : (0495) 575 841

Agendapunt: 16

ONDERWERP

Wijzigen en vaststellen verordeningen en beleidsregels in verband met Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving en verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd.

AANLEIDING EN DOELSTELLING

Door de inwerkingtreding van de "Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving" (hierna "Fraudewet") per 1 januari 2013 is terugvordering als gevolg van schending van de inlichtingenplicht van uitkeringen in de sociale zekerheid een verplichting geworden.

Onder 'schending van de inlichtingenplicht' wordt verstaan het niet tijdig, onjuist of onvolledig voldoen aan de verplichting om inlichtingen te verstrekken die van belang zijn voor de hoogte van of het recht op uitkering. Tot 1 januari 2013 was terugvordering bij schending van de inlichtingenplicht een bevoegdheid.

Daarnaast wordt met de Fraudewet de bestuurlijke boete geïntroduceerd binnen de WWB, loaw en loaz. Een bestuurlijke boete wordt opgelegd bij schending van de inlichtingenplicht. In wet- en regelgeving wordt de hoogte van de bestuurlijke boete bepaald. De boete is gelijk aan het benadelingsbedrag (de terugvordering) en bedraagt minimaal € 150,=.

Tenslotte is met ingang van 1 januari 2013 de pensioengerechtigde leeftijd verhoogd naar 65 jaar en één maand. Jaarlijks wordt de pensioengerechtigde leeftijd met één maand verhoogd.

Door deze wetswijzigingen dienen een aantal verordeningen en beleidsregels aangepast te worden. Daarnaast is het fraudebeleidsplan herschreven. Tenslotte dient als gevolg van de Fraudewet door de raad een 'recidiveverordening boete' te worden vastgesteld en zijn de 'beleidsregels boete' door het college vastgesteld.

PROBLEEMSTELLING

De Fraudewet en de ophoging van de pensioengerechtigde leeftijd brengt met zich mee dat;

- een aantal verordeningen gewijzigd moeten worden. Dit vindt plaats door middel van de Verordening fraudewet (zie bijlage 1);
- de verordening recedive bestuurlijke boete Weert vastgesteld moet worden (zie bijlage 2);
- het op 15 december 2010 vastgestelde fraudebeleidsplan herschreven moest worden (zie bijlage 3) en opnieuw vastgesteld moet worden.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Verordening fraudewet

Met de vaststelling van de verordening fraudewet worden de volgende verordeningen aangepast:

- a. Maatregelverordening Weert 2012 (betreft verwijderen van onderdelen die door de Fraudewet inmiddels in wetgeving zijn opgenomen en daarmee overbodig zijn geworden);
- b. Re-integratieverordening Weert 2012 (betreft uitsluitend vervanging van term '65 jaar' door 'pensioengerechtigde leeftijd' als gevolg van de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd);

- c. Toeslagenverordening Weert 2012 (betreft uitsluitend vervanging van term '65 jaar' door 'pensioengerechtigde leeftijd' als gevolg van de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd);
- d. Verordening categoriale bijzondere bijstand Weert 2012 (betreft uitsluitend vervanging van term '65 jaar' door 'pensioengerechtigde leeftijd' als gevolg van de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd);
- e. Verordening langdurigheidstoelage Weert 2012 (betreft uitsluitend vervanging van term '65 jaar' door 'pensioengerechtigde leeftijd' als gevolg van de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd).

Verordening recidive bestuurlijke boete Weert 2013

Zoals eerder aangegeven is per 1 januari 2013 de Fraudewet in werking getreden. Met de wet krijgt het college de plicht om een boete op te leggen indien sprake is van schending van de inlichtingenplicht.

Is sprake van het bij herhaling schenden van de inlichtingenplicht (recidive) dan wordt deze boete in beginsel verhoogd tot 150% van het te veel ontvangen bedrag. Naast deze verhoging krijgt het college daarbij ook de bevoegdheid om in de eerste drie maanden na oplegging van de boete de bijstand volledig te verrekenen met de openstaande boetevordering.

In eerste instantie had de wetgever voorzien in een *plicht* tot volledige verrekening van de boetevordering. Bij amendement is deze verplichting echter omgezet in een bevoegdheid, zodat de gemeente de mogelijkheid heeft om daar waar volledige verrekening onwenselijke effecten heeft (denk bv. aan hogere maatschappelijke kosten vanwege uithuisplaatsing) de verrekening aan te passen, dan wel bij de verrekening de beslagvrije voet volledig te respecteren. De Wet werk en bijstand verplicht uw raad in dit kader bij verordening nadere regels te stellen met betrekking tot het gebruik van deze bevoegdheid.

De verordening recidive bestuurlijke boete Weert 2013 is in samenwerking met Nederweert tot stand gekomen. Hierbij is gebruik gemaakt van de modelverordening van Stimulansz. In lijn met de bedoeling van de wetgever vormt het principe van volledige verrekening de basis, om vervolgens in artikel 3 en 4 de mogelijkheden te benoemen om van dit principe af te wijken. Artikel 3 voorziet in de mogelijkheid voor belanghebbende om het college te verzoeken om in ieder geval de huur- en hypotheeklasten (onder aftrek van de huurtoeslag en de hypotheekrenteaftrek), elektriciteit, gas en water via de bijstand te laten doorbetalen. Gedachte hierachter is dat anders moet worden gevreesd dat belanghebbende, wanneer hij drie maanden van bijstand verstoken blijft, het risico loopt dat hij vanwege de ontstane achterstand in de woonlasten uit huis wordt geplaatst of wordt afgesloten van bepaalde elementaire voorzieningen. Dit met allerlei eventuele extra kosten voor de maatschappij. In artikel 4 zijn situaties benoemd waarin het college toch de beslagvrije voet bij verrekening in acht neemt. De genoemde omstandigheden betreffen situaties die ook tijdens de parlementaire behandeling expliciet zijn benoemd. Ook bij aanwezigheid van andere dringende redenen, kan het college rekening houden met de bescherming van de beslagvrije voet. Van dringende redenen is niet snel sprake. Het gaat slechts om incidentele gevallen, waarbij de behoeftige omstandigheden waarin de belanghebbende of diens gezinsleden verkeren op geen enkele andere wijze te verhelpen zijn. Het enkele feit dat het belanghebbende door de verrekening aan middelen ontbreekt om in het bestaan te voorzien, is op zich geen voldoende voorwaarde om te kunnen spreken van dringende redenen.

Fraudebeleidsplan

Het op 15 december 2010 vastgestelde Fraudebeleidsplan is herschreven en geactualiseerd naar aanleiding van de Fraudewet. Daarnaast zijn ook nog overbodige verwijzingen naar de Wet investeren in jongeren, die per 1 januari 2012 is opgegaan in de Wet werk en bijstand, verwijderd.

COMMUNICATIE

De klanten van de afdeling Werk, Inkomen en Zorgverlening zijn door middel van een brief en een informatieboekje geïnformeerd over de mogelijke gevolgen van de nieuwe wet. Er heeft een uitgebreid artikel in het 'Sociaal jaarnaal' gestaan en ook met ketenpartners is hierover gesproken.

Het Cliënten Platform Minima is in een vroeg stadium geïnformeerd. Het advies van het Cliënten Platform Minima luidt:

"Wij kunnen instemmen met de voorgestelde beleidswijzigingen en aanpassingen. Wel willen wij nog de navolgende opmerking maken:

- Bij terugvordering vragen wij speciale aandacht voor bescherming van de beslagvrije voet wanneer meerdere beslagen gelegd zijn. Volgens onze informatie is 90% van de bijstandsuitkering beslagvrij.
- Na afloop van een jaar wensen wij de uitvoering en de uitkomsten van de Fraudewet met u te evalueren. "

Ten aanzien van de opmerking over de toepassing van de beslagvrije voet is reeds eerder (BW-005480) kenbaar gemaakt dat de gemeente Weert de regelgeving rondom beslagvrije voet volledig volgt. Volledigheidshalve verwijzen we u graag naar de op 21 december 2012 aan de fractie van de SP toegezonden brief (onderwerp: Vragen beslagvrije voet).

In het voorjaar 2014 wordt (ambtelijk) samen met het CPM teruggekeken naar de uitvoering en resultaten van de fraudewet.

EVALUATIE

>

ADVIES RAADSCOMMISSIE

- Het advies van de raadscommissie Welzijn is:
 - ◆ voorstel rijp voor behandeling in de raad;
agenderen als hamerstuk.
- Nadrukkelijke en/of afwijkende standpunten fracties:
 - ◆ **WL** geeft aan blij te zijn dat de regeling soepeler wordt toegepast indien sprake is van huisuitzetting, minderjarigen en indien de gezondheidstoestand een rol speelt, maar vindt dat de regeling eveneens soepel moet worden toegepast indien de betrokkene geen eten meer kan kopen. Verder wordt aangegeven dat aangifte wordt gedaan als de bedragen al hoog zijn opgelopen. WL vraagt zich af hoe deze dan nog kunnen worden terugbetaald. De **PvdA** vindt dat er verschillend moet worden omgegaan tussen bewust en niet bewust frauderen. De PvdA geeft aan blij te zijn dat het CPM op tijd is betrokken en vraagt aandacht voor het standpunt van het CPM. Verder vraagt de PvdA aandacht voor mensen die de informatie om de een of andere manier niet kunnen lezen. Ook de **SP** geeft aan dat onderscheid moet worden gemaakt tussen gevallen waar van opzet sprake is en waar niet. De SP is tegen het landelijk beleid van verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd en vraagt daarom of niet soepeler kan worden omgegaan met de sollicitatieplicht boven de leeftijd van 60 jaar.

VOORSTEL COLLEGE

De raad adviseren

- a. de Verordening fraudewet (bijlage 1) vast te stellen en deze met terugwerkende kracht in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2013;
- b. de verordening recidive bestuurlijke boete Weert 2013 (bijlage 2) vast te stellen en deze met terugwerkende kracht in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2013;
- c. het Fraudebeleidsplan Werk, Inkomen en Zorgverlening 2013 (bijlage 3) vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van het op 15 december 2010 door de raad vastgestelde fraudebeleidsplan.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-000806

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 mei 2013;

b e s l u i t :

- a. de Verordening fraudewet (bijlage 1) vast te stellen en deze met terugwerkende kracht in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2013;
- b. de verordening recidive bestuurlijke boete Weert 2013 (bijlage 2) vast te stellen en deze met terugwerkende kracht in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2013;
- c. het Fraudebeleidsplan Werk, Inkomen en Zorgverlening 2013 (bijlage 3) vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van het op 15 december 2010 door de raad vastgestelde fraudebeleidsplan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2013.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans